

Raadsvoorstel

Onderwerp **Toekomst met perspectief: naar een levende, lerende aanpak van armoede**
Steller/telnr. D. van Duin/ 5167 Bijlagen 1

Classificatie	Openbaar ☐ Vertrouwelijk		
Portefeuillehouder	weth Gijsbertsen	Raadscommissie	W&I 18-09-19
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☒ Maand 9 Jaar 2019 LTA nee: ☐ Niet op LTA		

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit het ontwikkelplan 'Toekomst met perspectief' vast te stellen.

Samenvatting

Voor u ligt *Toekomst met perspectief*, het ontwikkelplan waarmee het college de komende jaren armoede structureel wil aanpakken. Onze missie is de armoede-overdracht van ouder op kind te doorbreken, zodat alle kinderen dezelfde kansen hebben. Deze ambitie willen we realiseren samen met bewoners, organisaties, bedrijfsleven en anderen. Daarnaast willen we voor een brede doelgroep de basis op orde brengen. We hebben 11 uitgangspunten geformuleerd die de basis zijn van onze mensgerichte aanpak. Via zes ontwikkellijnen pakken we armoede aan. Met strategische en tactische doelen en door voortdurend de cyclus plan-do-check-act te doorlopen gaan we aan de slag. Lerend en mee-ontwikkelen met de samenleving, met inzichten uit de wetenschap en in voortdurende samenspraak met mensen die zelf in armoede leven of hebben geleefd. Dit raadsvoorstel betreft de inhoudelijke aspecten van *Toekomst met perspectief*. Over de financiële kaders en de begroting komen wij in november 2019 bij u terug.

B&W-besluit d.d.: 9-9-2019

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Perspectief, actieplan tegen de armoede 2015-2018 van de voormalige gemeente Groningen liep eind 2018 af. In dit beleid was de gemeente vliegwielen, vangnet en verbinder om financiële rust en zekerheid te creëren en een solide basis te leggen voor de activering van mensen in armoede. Daarbij zochten we actief de verbinding met Stadgers (minima en niet-minima), maatschappelijke organisaties, kerken, ondernemers, fondsen, het verenigingsleven. De gemeenten Haren en Ten Boer zetten ook in op 'de basis op orde' en 'meedoen'. Voor de voormalige gemeente Groningen heeft een evaluatie plaatsgevonden (re.nr. 6962183). We zien dat er goede resultaten zijn behaald:

- een forse toename van het bereik onder minima en het gebruik van voorzieningen, dankzij meer voorlichting, training van professionals en de extra kindmiddelen die in 2017 beschikbaar kwamen;
- de minima zelf waren zeer tevreden zijn met het aanbod en gaven aan dat het gebruik hen en vooral ook hun kinderen concreet geholpen heeft om weer mee te (kunnen) doen;
- organisaties die de regelingen uitvoeren zagen groei en/of hebben geleerd van opmerkingen van hun afnemers;
- het armoedebeleid is succesvol geagendeerd als een opgave van de hele Groningse samenleving.

Toch constateren we dat dit niet genoeg is om structurele generatiearmoede te doorbreken, een van de ambities die is geformuleerd in het coalitieakkoord *Gezond, groen, gelukkig Groningen 2019-2022*. Doel van het nieuwe armoedebeleid *Toekomst met perspectief* is een integrale, mensgerichte en daar waar mogelijk gebiedsgerichte aanpak samen met partijen in de samenleving. De missie is de armoede-overdracht van ouder op kind te doorbreken, zodat alle kinderen dezelfde kansen hebben.

In de bijlage bij dit raadsvoorstel, het ontwikkelplan *Toekomst met perspectief: naar een levende en lerende aanpak van armoede in de gemeente Groningen*, leest u hoe wij dit beleid voor ons zien.

Kader

Argumenten en afwegingen

Missie, definitie, doelen en uitgangspunten

De missie is de armoede-overdracht van ouder op kind te doorbreken, zodat alle kinderen dezelfde kansen hebben. We spreken van armoede als iemand niet kan rondkomen van het beschikbare inkomen en daardoor uitsluiting ervaart op allerlei leefgebieden.¹ Om dit te bereiken zetten we in op voorzieningen die eraan bijdragen dat gezinnen tot 110% van het minimum minder vaak door armoede een mindere kwaliteit van leven hebben en dat het aantal gezinnen met een inkomen tot 110% van het minimum daalt. Deze voorzieningen worden gekenmerkt door: maatschappelijke samenwerking, herkenning van armoede, laagdrempelige ondersteuning naar een volgende stap, maatwerk, de verzachting of verwijdering van barrières, en op ondersteuning die lang genoeg is om mensen niet te laten terugvallen. Ook voorzieningen die niet gericht zijn op gezinnen hebben deze kenmerken. Leidraad bij alles wat we doen én wat we van maatschappelijke partners vragen zijn 11 uitgangspunten die ondersteund worden door de wetenschap, ervaringen van onszelf en andere gemeenten, inzichten van maatschappelijke partners en bovenal: door mensen in armoede zelf.

Lerend en levend beleid met sturende en meedenkende raad

Armoedebestrijding vraagt om een lange adem. Wat mensen in armoede vooral vragen is ondersteuning om de regie weer terug te krijgen en om uiteindelijk via betaald werk financieel onafhankelijk te worden. Daarom stellen we een innovatieve manier van werken voor die geen vooraf ingevulde looptijd van vier jaar heeft, maar die voortdurend in ontwikkeling blijft. Eerder kozen we er voor om in vier jaar met vaste thema's, projecten en activiteiten armoede te bestrijden. Nu kiezen we voor een aanpak die flexibel is. We kunnen zo het beste op basis van wat werkt, doorontwikkelen en actie nemen op wat nodig is. Wat we willen bereiken gaat immers niet alleen over de financiële kant van armoede, maar ook over leefgebieden als werk, wonen, onderwijs, welzijn en veiligheid. Daarom denken we in elk geval aan de volgende indicatoren:

- het aantal huishoudens met een inkomen tot 110%;
- % bewoners dat zegt (zeer) tevreden te zijn over de eigen kwaliteit van het leven;
- % bewoners dat zegt een (zeer) goede gezondheid te ervaren;
- % bewoners dat zegt weinig te kunnen doen om belangrijke dingen in zijn of haar leven te veranderen;

¹ Voor het monitoren hanteren we daarbij voorlopig een grens tot en met 110% van het minimum omdat dit landelijke vergelijkingen mogelijk maakt. Voor de voorwaarden voor deelname aan kunnen we andere inkomensgrenzen hanteren.

- % bewoners dat zegt (zeer) tevreden te zijn over de manier waarop hij of zij meedoet in de Groningse samenleving;

We breiden deze indicatoren en bespreken deze met uw raad (zie 'Vervolg'). Ook in andere opzichten willen we u nadrukkelijk bij het levende, lerende beleid betrekken, en niet enkel vanuit uw wettelijke sturingsrol. Als college willen we gezamenlijk invulling geven aan het grote maatschappelijke thema 'armoedebestrijding'. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door tweemaal per jaar een bijeenkomst met u te organiseren. De precieze werkvorm kiezen we gezamenlijk. Te denken valt aan gemengde gesprekstafels, waarbij u richting kunt geven aan de ontwikkelagenda van *Toekomst met perspectief*. Zo stuurt u op niet alleen op kwaliteit en proces maar kunnen we samen invulling geven aan vragen als: waarom doen we dit, waaraan moet het proces voldoen, in welke fase zitten we, hoe staan we ervoor, waar liggen de prioriteiten in de uitvoering?

Daarnaast zijn er natuurlijk ook de opiniërende gesprekken tijdens raadscommissies en de raadsvergaderingen, waarin beleid kan worden bijgesteld. Financiële verantwoording zal jaarlijks via de begroting plaatsvinden. Wat we ophalen is input waarmee het college, als verantwoordelijke voor de concrete uitvoering van *Toekomst met perspectief*, aan de slag gaat.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Toekomst met perspectief is bewust tot stand gekomen met voortdurende input van ervaringsdeskundigen en maatschappelijke partijen. Een stagiair van de opleiding Sterk uit armoede (Mens en Maatschappij) is vanaf het begin onderdeel geweest van het kernteam (bestaande uit medewerkers van DMO en ook WIMP) dat het ontwikkelplan en de nadere regels heeft voorbereid. In de winterperiode zijn meerdere gesprekken geweest met ervaringsdeskundigen en met burgers die initiatieven rond armoede hebben lopen, steeds in kleine groepen. Daarbij is ook een deelnemer van Stadadviseert aanwezig geweest. De 11 uitgangspunten zijn aan hen voorgelegd in een expertmeeting voordat we ze tijdens de benen-op-tafelsessie op 8 mei aan de raad hebben voorgelegd. Met verschillende fondsen is individueel gesproken om bevindingen op te halen, eveneens als met het Serviceteam en met de Voedselbank. En natuurlijk was er op 19 maart 2019 de werkconferentie, waarbij mensen aan elf thematafels input hebben gegeven die overal terug te vinden is in het ontwikkelplan. Bij de werkconferentie waren ook leden van de cliënten- en adviesraden aanwezig. Zij zijn steeds bijgepraat over de ontwikkelingen. Bij een bijeenkomst in mei waarin we ervaringsdeskundigen gevraagd hebben om nog verdere input te geven op enkele perspectieflijnen van het ontwikkelplan, was een lid van de cliëntenraad aanwezig. Ten slotte zijn twee van de conceptversies naar een groot aantal ervaringsdeskundigen, maatschappelijke partijen en de adviesraden gestuurd met het verzoek om feedback. Veel grote en kleine aanvullingen, nuanceringen en goede ideeën zijn meegenomen. We kunnen met recht zeggen dat *Toekomst met perspectief* samen met de doelgroep en met veel betrokkenen in de samenleving tot stand is gekomen.

Advies Cliëntenraad

De Cliëntenraad kan zich vinden in het speerpunt generatiearmoede, met daarbij ook ruimte voor andere doelgroepen daar waar het gaat om de basis op orde brengen. We zien wel een aantal fundamentele verschillen van mening. De CR ziet armoede niet als een samenspel van problemen op meerdere leefgebieden maar als een financieel probleem dat vervolgens in andere leefgebieden problemen veroorzaakt. Daardoor zien zij maar een beperkt nut voor gebiedsgerichte aanpakken en vinden zij dat verlichtingsmaatregelen op de eerste plaats zouden moeten staan. Het college is van mening dat voor structurele vermindering van armoede ook oog moet zijn voor de aanpak van de oorzaken van armoede. Daar hoort de levende, lerende werkwijze bij die ook over collegeperioden heengaat, net als een essentiële rol voor de samenleving. Met een aantal adviespunten verbreden we onze scope en zullen we ons voordeel doen.

Hieronder leest u de reactie van het college op de adviespunten:

1. Kom met een overzicht en vergelijking van het armoedebeleid van de drie 'oude' gemeenten. Geef daarbij aan wat de belangrijkste overeenkomsten en verschillen zijn, wat bewezen is effectief te zijn, wat beter kan en wat niet werkt. Wat is 'het goede dat niet wordt losgelaten' en dus ook in dit nieuwe beleid behouden blijft?

In het najaar van 2018 heeft het college het beleid van de voormalige gemeente Groningen uitgebreid geëvalueerd en is in de brief 'Armoede en armoedebeleid in Groningen' (reg.nr. 7138214) al een blik vooruit geworpen. In deze brief is aangekondigd dat we aan de slag gaan met een nieuw en inclusief armoedebeleid voor de jaren 2020 en verder. Dat is *Toekomst met perspectief*: niet bouwen op bestaande activiteiten maar overall kijken hoe armoede integraal en structureel aangepakt kan worden.

De harmonisatie van het beleid van de voormalige gemeenten is nog in volle gang. Daar waar het gaat om armoede betreft dit niet alleen voorzieningen onder het armoedebudget maar ook minimaregelingen (Participatiewet). Vaak is sprake van een verschillende juridische basis en van bundeling (of juist niet) van bepaalde voorzieningen. Dit proces gebeurt zorgvuldig. In september gaan we in gesprek met inwoners van Haren over de Stadjerspas en aanverwante voorzieningen.

2. Kom (op korte termijn) met een aanvullende nota die niet alleen de richting (Plan) geeft, maar ook een praktische invulling en vertaling geeft van de strategische en tactische doelen én van de 6 perspectieflijnen. Stel hierbij periodiek duidelijke en verifieerbare doelen naar inhoud en resultaten van het te voeren armoedebeleid. Opdat eenieder en ook de gemeenteraad kan verifiëren of het armoedebeleid de gewenste resultaten oplevert. Zoek periodiek daarbij naar (steeds betere) objectieve gegevens bij het bepalen van een nieuw wegingskader bij de beoordeling van de inzet en effectiviteit van maatregelen en voorzieningen.

In het verleden monitorde we aantallen en klanttevredenheid. Of interventies daadwerkelijk bijdroegen aan verbetering voor de persoon was niet duidelijk. Nu maken we juist een omslag naar monitoren op maatschappelijke effecten. We gebruiken daarvoor data van het CBS en andere bronnen, maken slimme koppelingen met gemeentelijke bestanden en vragen kinderen en volwassenen in armoede hoe we het doen. De indicatoren werken we nog nader uit en delen we met de raad. Het hoort bij een ontwikkelplan dat we dit bij aanvang nog niet helemaal dichtgetimmerd hebben.

3. Zet de armoedegrens op 120% van het Wettelijk Sociaal Minimum (WSW).

De 110%-grens is een handvat, geen dogma. We blijven 120% hanteren voor bijvoorbeeld de Stadspas en blijven ook mensen met een hoger inkomen bijvoorbeeld schuldhulpverlening bieden. 110% is een handige grens om onze prestaties te kunnen vergelijken met andere gemeenten.

4. Geef een update van het traject 'een vertrouwd gezicht' en onderzoek of dit een basis is voor een verbetering van de bejegening zoals genoemd in de 11 uitgangspunten.

De 11 uitgangspunten gaan nadrukkelijk niet enkel over algemene bejegening. Uitgangspunt 1 (over het herkennen van en het aanpassen van houding en gedrag op de armoedesituatie) niet gelijk aan uitgangspunt 2 van 'Een vertrouwd gezicht', dat een algemenere professionele en mensgerichte handelswijze beschrijft. De 11 uitgangspunten zijn door wetenschap, ervaring en ervaringsdeskundigen bewezen werkzame bestanddelen van effectief armoedebeleid. Ze zijn zeker ook niet alleen het 'hoe' maar ook het 'wat' (bijvoorbeeld nr. 9, de 'stopknop', en nr. 4, de 'wijkinitiatieven'). Ze zijn ook geen puur interne kwestie: uit de Nadere regel blijkt dat we ook van subsidiepartners vragen om die werkzame bestanddelen in hun voorziening te bouwen. 'Een vertrouwd gezicht' heeft dus een veel kleinere scope: het betreft de dienstverlening. Het is een goed voorstel om in 2020 een aantal uitgangspunten die raakvlakken hebben met algemene bejegening, naast 'Een vertrouwd gezicht' te leggen.

5. Houdt een klanttevredenheidsonderzoek door een onafhankelijk bureau.

De 11 uitgangspunten zijn geen barrières die de dienstverlening van de gemeente op dit moment zou kennen. Het zijn werkzame bestanddelen voor een effectief armoedebeleid. Voor het meten van de klanttevredenheid is veel ruimte in het ontwikkelplan. We meten aan de hand van tactische doelen, die bijvoorbeeld ook gaan over geboden maatwerk en laagdrempeligheid. Bij het monitoren bevragen we juist ook kinderen en anderen in armoede over hoe zij onze inspanningen beoordelen.

6. Wanneer is er welke duidelijkheid over de inzet van diverse soorten ervaringsdeskundigen? En waarom en hoe bepaalt de gemeente waar die worden ingezet? Hoe verhoudt hun rol zich tot die van onafhankelijk cliëntondersteuner (OCO)? Breng het bestaan van deze OCO onder de aandacht en stimuleer hun inzet.

De inzet van ervaringsdeskundigen is een actiepoint van perspectieflijn #1. We formuleren samen met de ervaringsdeskundigen die ook hebben meegedacht met de totstandkoming van het ontwikkelplan een voorstel. We nodigen daarbij ook een vertegenwoordiger van de Cliëntenraad uit.

De onafhankelijke cliëntondersteuner, is een ander type functie dan die van ervaringsdeskundige. De OCO helpt om de juiste zorg en ondersteuning te vinden in brede zin en wordt door professionele hulpverleners van MEE uitgevoerd. OCO's hebben niet zelf in armoede geleefd of een opleiding gevolgd tot ervaringsdeskundige. De functie van ervaringsdeskundige is gericht op een ander type ondersteuning. De meerwaarde zit in het feit dat ervaringsdeskundige aanvullende ondersteuning biedt vanuit haar / zijn ervaring met leven in armoede. Daar is bij de onafhankelijke cliëntondersteuner geen sprake van. Het zijn niet te vergelijken functies.

7. Vindt niet het wiel uit. Kijk naar het armoedebeleid van vergelijkbare steden en haal daaruit de voorstellen, maatregelen en regelingen die daar bewezen hebben te werken en implementeer deze. Doe dat ook m.b.t. intergenerationele armoede in plaatsen waar dat veel voorkomt.

Startpunt van *Toekomst met perspectief* zijn de 11 uitgangspunten geweest. Veel van de onderzoeken en rapporten die we daarvoor hebben geraadpleegd, maakten gebruik van ervaringen van gemeenten om tot de werkzame bestanddelen van effectief armoedebeleid te komen. Veel gemeenten zijn nog op zoektocht naar de vertaling van inzichten naar maatregelen die feitelijk effectief zijn en daarin proberen we voorop te gaan.

Verder zullen we onder perspectieflijn #3 zeker goede ervaringen van andere gemeenten meenemen. In de meest recente versie van het ontwikkelplan wordt bijvoorbeeld het project in de Veenkoloniën genoemd.

8. Onderzoek in hoeverre de grote studentenpopulatie in de gemeente invloed heeft op ‘verdringing’ op de arbeidsmarkt (conform het 10-puntenplan van de Voedselbank) en kijk welke maatregelen nodig zijn om werkgevers te verleiden, om niet-studenten in vaste dienst te nemen. Maak werk van ‘fatsoenlijk loon voor fatsoenlijk werk’.

Bij grotere én kleinere werkgevers proberen we de doelgroep goed onder de aandacht te brengen. Ook als er massa-ontslagen vallen (bijvoorbeeld de V&D) dan werken we al in een vroeg stadium samen met UWV om de doelgroep op de voorgrond te krijgen. De directie Werk zet hier al langere tijd intensief op in. We zien bovendien dat de economie aantrekt en dat er steeds minder sprake is van verdringing door studenten.

9. Zorg voor een eenvoudig digitaal systeem voor alle regelingen en voorzieningen. Maak 1 loket met 1 aanspreekpunt voor iedereen, met name voor hen die dat niet digitaal willen of kunnen doen.

Op een eenvoudige digitale toegang tot regelingen en voorzieningen gaan we in perspectieflijn #4 uitgebreid in. Als ‘loket’ voor financiële vragen én vragen op andere leefgebieden (die bij armoede juist vaak sterk met elkaar verbonden zijn en elkaar negatief versterken) kiezen we voor de WIJ.

10. Maatregelen en voorzieningen ter ‘verlichting’ zijn onderdeel om te zorgen dat de basis op orde is. Krijgen en/of herkrijgen van regie kan pas plaatsvinden nadat rust en ruimte is ontstaan en er geen dagelijkse strijd om het bestaan hoeft plaats te vinden. Zicht op de eigen situatie en daar conclusies uittrekken, gaat het beste in relatieve rust, met ‘de benen op tafel’, niet in de hectiek van alledag. Trek een substantieel deel van de middelen uit voor ‘de basis op orde’.

Verlichting is belangrijk en we laten dit zeker niet helemaal los. Tegelijkertijd wil *Toekomst met perspectief*, in lijn met de onder punt 1 genoemde brief aan de raad, niet enkel verlichten. (Generatie)armoede is niet enkel een financieel probleem, en problemen op andere leefgebieden zijn niet enkel een gevolg maar ook vaak een oorzaak of aanleiding voor armoede.

11. Onderzoek of een gemeentelijke toelage - een vast bedrag voor mensen afhankelijk van hun gezinssituatie - een goed middel is om armoede te verlichten: Een instrument dat veel minder bureaucratie en ambtelijke inzet vergt dan een deel van de huidige voorstellen.

Een gemeentelijke categoriale toelage is inkomenspolitiek waarover het Rijk beslist. Bovendien zullen we met een gemeentelijke toelage niet armoede structureel aanpakken want belemmeringen op andere leefgebieden blijven buiten schot.

12. Zorg dat de wijkaanpak niet leidt tot ongelijkheid van gelijke situaties. Creëer – met of zonder WIJ – een veilige omgeving waarin een professionele correcte bejegening én privacy van mensen gewaarborgd is. Een balie met de beste krachten is naar ons idee de beste garantie daarvoor.

Een stevige gebiedsgerichte component in het armoedebeleid biedt juist mogelijkheden voor de integrale aanpak (zie punt 11). Wat de werkwijze van de WIJ betreft: hierover hebben we onder perspectieflijn #4 veel opgenomen, waaronder de inzet van ervaringsdeskundigen.

13. Wacht niet langer met het opstarten van de pilot aanpak gezinnen met Multi problematiek.

Dit gaat binnenkort van start.

De Cliëntenraad adviseert de Nadere regel pas op een later tijdstip vast te stellen, zodat dit kan gebeuren op basis van weloverwogen, consistent en verifieerbaar beleid. Voor punt 1 van hun advies verwijzen we naar bovenstaande antwoorden, omdat die overlappen. Over het advies om de Nadere regel later vast te stellen is dit onze voorgestelde reactie:

In de Nadere regel is het wegingskader vervat zoals dat in het ontwikkelplan is weergegeven. We willen per 2020 met het nieuwe armoedebeleid aan de slag. De instellingen die subsidies krijgen zijn al ingelicht over de veranderingen en hebben conceptversies van het ontwikkelplan gezien. Het is van belang dat zij aan de hand van het definitieve wegingskader hun aanvraag kunnen voorbereiden en indienen, en dat wij hen daarover tijdig een besluit kunnen sturen. Daarom stelt het college de Nadere regel begin september vast en stelt direct daarna de subsidiepartijen in kennis.

Omdat de Nadere regel qua inhoud niet afwijkt van het ontwikkelplan, heeft de Cliëntenraad hierop inhoudelijk goed kunnen adviseren. (We zijn ons niet bewust van een uitspraak rond de noodzakelijkheid van overleg, maar wellicht is hier de verwarring ontstaan.) Het advies van de CR over de Nadere regel bevat ook geen wezenlijk andere inzichten dan hun advies over het ontwikkelplan.

Adviesraad sociaal domein Haren

Deze adviesraad heeft door de zomerperiode niet kunnen reageren op de laatste versie van *Toekomst met Perspectief* en de Nadere regel. Een van de leden heeft wel op persoonlijke titel gereageerd.

1. Er zou al een stille toetsing van bestaande voorzieningen hebben plaatsgevonden aan de nieuwe criteria.
Dit is niet het geval. We hebben – in een gemêleerde samengestelde groep – het totaal aan bestaande voorzieningen bekeken door de bril van het nieuwe beleid, maar deze inventarisatie is nog niet geïnterpreteerd.

Andere kanttekeningen komen ook terug in het advies van de Cliëntenraad, en zijn in onze voorgestelde beantwoording hierboven opgenomen.

Advies Stadadviseert

StadAdviseert waardeert de wijze waarop ze betrokken zijn bij het ontstaan van het ontwikkelplan, onderschrijft de missie en visie, staat achter de gekozen perspectieflijnen en de 11 geformuleerde uitgangspunten. Stadadviseert ziet het ontwikkelplan als een groeidocument, waarbij geldt ‘dat het in het proces moet gebeuren’. Rekening houdend met de volgende opmerkingen adviseren zij u het ontwikkelplan vast te stellen.

1. Het ontwikkelplan “Toekomst met Perspectief” zal door het gekozen taalgebruik niet voor iedereen makkelijk te lezen zijn. Ons advies is om het ontwikkelplan zo te communiceren dat deze voor alle betrokkenen begrijpelijk is.

In september stellen we de communicatiestrategie en planning richting mensen in armoede op. Dat doen we in nauwe samenspraak met de ervaringsdeskundigen. Doel is om de doelgroep te betrekken bij de verdere invulling van het beleid en ze te informeren over het beleid. Dat laatste zodat ze weten wat het voor hen betekent en hoe ze er gebruik van kunnen maken. Hierbij schenken we speciale aandacht aan gezinnen met kinderen. Daarnaast maken we een verkorte en geïllustreerde versie van Toekomst met Perspectief gericht op de instellingen die werken met de doelgroep en op anderen die geïnteresseerd zijn in de visie en motivatie van het armoedebeleid.

2. Wij onderschrijven de punten 10 en 13 van het advies van de Cliëntenraad Groningen Werk & Inkomen, verwoord in hun advies van 20 augustus 2019, kenmerk CRA 2019-04. “Trek een substantieel deel van de middelen uit voor “de basis op orde” (10)” en “Wacht niet langer met het opstarten van de pilot aanpak gezinnen met Multi problematiek” (13)
Zie de beantwoording daar.

3. Wij vinden het erg belangrijk dat verschillende perspectieven een plek krijgen in de evaluatie, het interactieve gesprek over de doorontwikkeling en de uitvoering van het plan. Immers als wij een adequate aanpak van armoedebestrijding voorstaan, zullen we dat met elkaar moeten doen. StadAdviseert wil, naast andere belanghebbenden, betrokken worden daar waar in de PDCA-cyclus keuzes gemaakt worden.

Graag nodigen we Stadadviseert en de andere adviesraden uit om mee te denken over de verdere voortgang en ontwikkeling van *Toekomst met perspectief*.

4. Ervaringsdeskundigen worden nu bekostigd vanuit het armoedebudget. Wij zijn van mening dat het armoedebudget volledig besteed moet worden voor de bestrijding en het voorkomen van armoede. Wij horen graag van u of voldoende is onderzocht of bekostiging van ervaringsdeskundigen vanuit een ander budget gefinancierd kan worden.

De inzet van ervaringsdeskundigheid is juist een essentieel onderdeel van het bestrijden en voorkomen van armoede. Daarom is het logisch dat het bekostigd wordt uit het armoedebudget. Daarnaast gaat perspectieflijn #1 juist ook over het uitwerken van de rol van de ervaringsdeskundige en diens inzet bij organisaties en werkgevers. Die ontwikkeling komt voor rekening van het armoedebudget, maar de gemeente financiert de uiteindelijke inzet bij die organisaties en werkgevers niet.

Financiële consequenties

Het voorstel dat nu voor u ligt betreft het ontwikkelplan met daarin de uitgangspunten, visie, aanpak, wegingskader en de nieuwe rol van uw raad die we voorstellen in de sturing en het meedenken. In november 2019 leggen we u het budget en een begroting op hoofdlijnen voor, tezamen met een overzicht van de wijzigingen in de voorzieningen en projecten die nu vanuit het armoedebudget worden bekostigd.

Overige consequenties

Motie ‘Dierenhulp voor minima’

In de motie ‘Dierenhulp voor minima’ (begrotingsdebat, nr. 18) hebt u ons gevraagd om de mogelijkheid van het vergoeden van dierenartskosten in het nieuwe armoedebeleid op te nemen.

Via de bijzondere bijstand zien we geen mogelijkheden. De kosten van het houden van een huisdier vallen onder de algemene kosten van het bestaan. Hoogstens in uitzonderlijke situaties kunnen kosten geheel of gedeeltelijk worden vergoed, bijvoorbeeld als er sprake is van een hulphond en er is geen voorliggende voorziening. Ook het maatwerkbudget zou zeer incidenteel van toepassing kunnen zijn. In de Stadspas is al een vergoeding opgenomen voor het steriliseren, castreren en chippen van katten. De eigenaar en de dierenarts betalen 75% van de kosten, de gemeente draagt 25% bij. De jaarlijkse kosten voor de gemeente bedragen € 5.000. Dat we met deze vergoeding bijdragen aan het voorkomen van zwerfdieren speelt een duidelijke rol bij onze keuze om deze kosten te vergoeden. We hebben gekeken bij andere gemeenten die dierenartskosten vergoeden. In Arnhem loopt een pilot waarbij minima via de stadspas maximaal € 150 vergoeding krijgen voor met name preventieve ingrepen zoals vaccinaties en gebitscontroles. Voor de pilot is eenmalig een bedrag van € 10.000 uitgetrokken, waarmee ca. 65 minima aan de pilot kunnen meedoen. Amsterdam kent al sinds 2016 een voorziening. Met de stadspas kunnen minima met één huisdier maximaal eenmaal per jaar gratis naar de dierenarts voor een consult. Als blijkt dat een medische behandeling noodzakelijk is, vergoedt de gemeente de helft van de kosten. De maximum vergoeding per jaar is € 300. Binnen de regeling is verder ook sterilisatie, castratie en chippen opgenomen, vergelijkbaar met onze werkwijze. De gemeente Amsterdam heeft hier jaarlijks 4 ton voor beschikbaar. We hebben dit omgerekend naar de Groningse situatie en schatten de jaarlijkse kosten op € 140.000. Hoewel we de vaak belangrijke rol van huisdieren voor minima erkennen, vinden we dat een dergelijk jaarlijks bedrag te veel druk legt op de armoedemiddelen en onze missie (generatiearmoede doorbreken) te veel doorkruist. Alles overwegende maken we niet de keuze om deze kosten te vergoeden, en op deze wijze hebben we een antwoord gegeven op de motie.

Vervolg

Op 4 december 2019 gaan we graag in gesprek met u. We stellen voor dat we dan bespreken:

- de indicatoren (deze zijn nog niet volledig uitgekristalliseerd) en de cyclus die we voor ogen hebben;
- de rol van de raad bij nieuwe armoedebeleid en introductie op adaptief beleid (ook met het oog op andere programma's).

Voor de implementatie en communicatie verwijzen wij naar het ontwikkelplan. De subsidiepartners zijn in juli al geïnformeerd over de mogelijke wijzigingen en we hebben hen al geadviseerd om geen nieuwe verplichtingen aan te gaan. Ook hebben zij een tussentijdse conceptversie van het ontwikkelplan gekregen waardoor zij al een inkijk hebben gekregen over de nieuwe koers van het armoedebeleid. Begin september krijgen zij de Nadere regel en de uitnodiging hun verzoek tot verlenging in te dienen. In oktober en november beoordelen wij de aanvragen aan de hand van het wegingskader. Direct nadat uw raad in november heeft besloten over de financiële aspecten, krijgen de subsidiepartners een beschikking. Daar waar nodig zorgen we voor maatwerk en een zorgvuldige afhandeling.

Lange Termijn Agenda

September 2019.

Het financiële gedeelte volgt in november 2019.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Peter den Oudsten

Diana Starmans

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.